

Verslag Algemene Ledenvergadering Water Natuurlijk Limburg, 2022-01-27

- 1. Opening.**

Peter Freij opent de vergadering. Welkom aan Henk de Graaf, landelijk penningmeester. Er zijn geen opmerkingen n.a.v. de agenda.
- 2. Verkiezing nieuw Bestuur.**

Er zijn zes kandidaten gevonden. Een korte introductie van hen was bijgevoegd bij de uitnodiging voor de vergadering. De vergadering gaat ermee akkoord (100% van de 21 stemmen) om over de benoeming van het nieuwe bestuur in 1 keer te stemmen. In stap 2 van de verkiezing gaat de vergadering akkoord (100% van de uitgebrachte stemmen) met de benoeming van de 6 voorgestelde kandidaten.
De voorzitter dankt de vergadering voor het vertrouwen.
- 3. Inhoudelijk en financieel jaarverslag over 2021.**

De landelijk penningmeester Henk de Graaf geeft een toelichting op de cijfers. Hij heeft een begroting gemaakt voor de regio Limburg voor 2022, maar als we hiervan willen afwijken, dan kan dat. De vergadering gaat akkoord met het financieel verslag en de begroting, wederom met 100% van de stemmen. Henk wordt bedankt voor zijn inspanningen.
- 4. Benoeming selectiecommissie voor de kandidatenlijst voor 2023.**

Voor de selectiecommissie voor de nieuwe kandidatenlijst worden voorgesteld Marlise Korsten, Harry Tolkamp en Arnold Jansen. De ledenvergadering gaat akkoord met de voordracht (met 100% van de stemmen.) Marlise vraagt om een half A4-tje van het Bestuur met daarin een heldere opdracht voor de selectiecommissie. Harry roept op om te kijken naar de opdracht voor de werving voor de vorige verkiezingen. Arnold vraagt om niet te lang te wachten met dit A4-tje. Sjaar Roelofs vraagt of het een optie is om kandidaten die geen lid zijn van Water Natuurlijk een lidmaatschap aan te bieden. Deze vraag wordt meegenomen naar de vergadering van de selectiecommissie (vlg. Harry was bij de vorige verkiezingen ca. de helft van de kandidaten lid, maar dat hebben ze toen zelf opgelost.)
- 5. Samenstelling werkgroep verkiezingscampagne.**

Wie wil er meedoen? Weike doet graag mee, ook Rose-Marie Kaanen meldt zich.
- 6. Verantwoording huidige fractie.**

Vanuit de gecombineerde fracties van Natuurterreinen (2 geborgde zetels in de personen van Ria Dielissen en Arnold Jansen) en Water Natuurlijk (3 zetels: Weike Middendorp, Gerard IJff (opgevolgd door Sjaar Roelofs), Peter Freij) is de huidige fractie Water Natuurlijk gevormd.
De fractie wordt ondersteund door burgercommissieleden Frederique Verheij en Rose-Marie Kaanen. Daarnaast wordt geadviseerd door een klankbordgroep bestaande uit Thijs Belgers, Hans Heijnen, Harry Tolkamp en Steef Stevens en tot voor kort ook Phlip Bossenbroek. Onder de titel "Verbinden, vernieuwen, versterken - samen op koers voor nieuwe uitdagingen" is een ambitieus Bestuursprogramma 2019-2023 afgesproken. Hierin is de inbreng van Water Natuurlijk duidelijk herkenbaar.
Water Natuurlijk levert een DB-lid in de persoon van Arnold Jansen, verantwoordelijk voor de portefeuille Leefbaarheid, Kwaliteit en Zuiveren. Ook hierin komt onze visie en programma-inhoud goed naar voren. Ondanks de beperkte omvang (slechts 5 zetels, toch nog de tweede partij in het Waterschap) is de invloed behoorlijk groot te noemen. Er wordt naar ons geluisterd, onze inbreng wordt serieus genomen, gewaardeerd en regelmatig gehonoreerd. Dat heeft alles te maken met de inhoudelijke kwaliteit van onze mensen (dit geldt voor fractie, burgercommissieleden en klankbordgroep!) én de wijze waarop we opereren.

Peter Freij:

Als lijsttrekker voor Water Natuurlijk per mei 2019 gekozen in het bestuur van Waterschap Limburg. Lid van de campagnecommissie en mede-auteur van het verkiezingsprogramma van Water Natuurlijk. Sinds begin van de periode 19-23 fractievoorzitter. Namens burgercommissielid Frédérique Verheij, die niet aanwezig kan zijn, brengt Peter haar pleidooi om, gezien de klimaatveranderingen, nog intensiever samen te werken tussen Waterschap en Natuurbeheerders, naar voren.

Peter is initiatiefnemer van de motie die inmiddels leidt tot de instelling van een Onafhankelijke Rekenkamer Waterschap Limburg. Naast het werk "voor de schermen" is hij actief "achter de schermen":

- Fractievoorzittersoverleg
- Voorbereiding spiegelgesprekken AB-DB ("naar een nieuwe positionering en verhouding")
- Klankbordgesprek dijkgraaf (interviews met 10 stakeholders, algemeen bestuur en gesprek dijkgraaf)
- Vervolgonderzoek integriteitstekst Frenken

Tot slot heeft Peter zich de afgelopen 9 maanden, op verzoek van het landelijke bestuur van Water Natuurlijk, intensief bezig gehouden met het werven en voorbereiden van een nieuw (afdelings)bestuur voor Water Natuurlijk Limburg.

Rose-Marie Kaanen: is burgerraadslid bij de fractie en heeft daarmee een brugfunctie tussen Bestuur en burger. Werkt aan duurzaamheid en circulariteit. Innovatie is niet alleen technisch maar moet ook gaan over ons gedrag. Waarschuwt voor Green Washing: niet alles is groen!

Ria Dielissen: (geborgd) bestuurslid voor Natuurterreinen en heeft zich gevoegd bij de Water Natuurlijk fractie. Haar mooiste project is de "Dam van Slenaken", omdat dit project er niet is gekomen, hoewel het Algemeen Bestuur deze dam wel had gewild. Zonder dam blijkt het ook goed te gaan! De les is: laat je niet opjagen, geen grote ingrepen in het landschap en houd de terrassen in ere. Andere belangrijke punten in de commissie WZW: grondwater, biodiversiteit op dijken/schapebegrazing, problematiek bevers voor de natuurterreinbeheerders en KRW / vervuiling van de Geleenbeek.

Sjraar Roelofs: tussentijds benoemd (november 2020) met als focus de financiering. Het Algemeen Bestuur is unaniem akkoord gegaan met het wetsvoorstel dat de Waterschappen meer ruimte geeft om de waterschapsheffingen zelf vast te stellen. Eens per vijf jaar wordt de kostentoedeling vastgesteld. Momenteel is het percentage voor ingezetenen 40%, terwijl 30% legitiemer zou zijn. Door deelname aan de landelijke werkgroep financiën van WaterNatuurlijk worden de verdere ontwikkelingen gevolgd.

Weike Middendorp: maakt zich zorgen over het achteruit hollen van de biodiversiteit. Ziet stevige discussie in het Bestuur over de vraag in hoeverre biodiversiteit ook voor het Waterschap van belang is, bijv. bij het maaibeheer. Als de ecoloog beslist of en wanneer er gemaaid kan worden, is er al veel gewonnen. Ziet een ontwikkeling van veiligheid (bij het waterbeheer) naar meer aandacht voor (herstel van de) biodiversiteit. Is erg tevreden over sfeer en samenwerking in de fractie.

7. Waterbeheer in relatie tot Natuurherstel.

Wilfred Alblas, directeur Limburgs Landschap.

Wilfred ziet een reeks grote veranderingen of trendbreuken in het overheidsbeleid en in het waterbeheer opdoemen.

In de 1^e plaats: overgang van een beleid dat uitgaat van natuurbehoud door realisatie van een ecologische hoofdstructuur met daaromheen zogeheten 'witte gebieden' waar mensgerichte functies (met name de landbouw) hun gang konden gaan naar de natuurinclusieve samenleving met behoud van natuurwaarden ook buiten de EHS (nu Nationaal Natuur Netwerk genoemd).

Het Regeerakkoord spreekt van "Landschapsgronden" rondom het NNN, wat dat precies gaat inhouden is nog onduidelijk. Iets tussen landbouw en natuur in.

2^e trendbreuk: het watersysteem is niet meer slechts het technische geheel van waterlopen gericht op zo efficiënt mogelijk afvoeren van overtollig water. Tot nu toe bedoelde het waterschap met de "assets" van het waterschap alleen: alle technische installaties en voorzieningen. De "assets" zijn echter ook de vele natuurwaarden in en langs de waterlopen.

3^e trendbreuk: de samenleving moet en wil niet alleen de zeldzame natuurwaarden beschermen, maar gaat ook zorgen voor een basiskwaliteit natuur ook in de gebieden buiten het NNN. Dat betekent: meer aandacht voor de waterfuncties in het gehele landschap. Hoe infiltreert water, hoe voorkomen we droogte in het landschap? Het waterschap wordt steeds meer (mede-)beheerder van het landschap.

Een 4^e transitie houdt in dat het waterbeheer niet meer louter wordt afgestemd op het volgen van wat de landbouw nodig heeft (peil volgt functie) maar dat de watervoorzieningsmogelijkheden gaan bepalen welke vormen van landbouw nog mogelijk zijn (functie volgt peil).

De 5^e verandering is de toenemende vraag naar vochtige percelen, niet alleen vanuit natuur maar ook vanuit de landbouw. Nattere gronden worden meer waard. Dus niet alleen aandacht voor veilig afvoeren van water, maar ook voor het vasthouden van water. Goed grondwaterbeheer wordt steeds belangrijker. Wie gaat daarover? Wat betekent dit voor de visie van het Waterschap? (Als voorbeeld de discussie rond het Weerterbos, aanpak watertekorten in de zomer in het bos.)

De 6^e, nog ingrijpendere verandering is het overstappen van "garanties geven" naar "beheersing van risico's". Als voorbeeld: de discussie in Zuid-Limburg na de recente overstroming van de Geul. We moeten van een technische benadering (dammen, bergingen, etc.) naar een bredere benadering (ander landgebruik, klimaatbuffers, etc.) maar hiervoor is de bijdrage van meer partijen nodig (Provincie, burgers uit het heuvelland, Buitenlandse Zaken als het om water gaat dat uit het buitenland binnen stroomt). Hoe vraag je succesvol draagvlak voor deze brede benadering? Kort samengevat: Als het water al in de Geul staat, zijn we te laat!

Arnold Jansen, portefeuillehouder Waterkwaliteit en duurzaamheid.

Het waterbeheerprogramma is de bijbel van het Waterschap en wordt eens in de zes jaar vastgesteld. Dan merk je dat de visie van het Waterschap en van de Provincie niet altijd synchroon lopen. Niet iedereen wil met dezelfde snelheid vooruit. Een duidelijke verandering in het beleid is dat we zijn gegaan van “het waterpeil volgt de teelt” naar “de teelt volgt het peil”. Eigenlijk is dat in Limburg al sinds 2015 merkbaar. Het beekherstel ligt goed op plan. Omdat het herstel van biodiversiteit ook in de “waterschapsbijbel” staat, is er ook geld voor. Een goed beeld van het waterbeheerprogramma is te vinden op de website van het Waterschap.

8. Discussie naar aanleiding van de presentaties

In de praktijk blijkt dat we nog vaak blijven dweilen, terwijl we de kraan open laten staan. We kunnen naar een natuurinclusieve samenleving omdat daar geld voor beschikbaar komt, maar de betrokkenen hebben rechten, die we –zo vinden de belanghebbenden- niet mogen aantasten; de juridificering van de discussie ten aanzien van natuur versus landbouw (Geert Gabriëls). Die aanpak zullen we moeten veranderen, anders wordt het beschikbare geld niet efficiënt besteed. Om te komen tot een duurzame landbouw, zullen we ook moeten praten over wat dat betekent voor de rechten van alle betrokkenen. Hier is de praktijk nog weerbarstig. We moeten naar een dialoog met gemeente en provincie over wat het betekent als boeren niet alleen voedselproducent zijn, maar ook zorgen voor de natuur.

9. Afsluiting

De voorzitter sluit af met een oproep aan alle leden om zich aan te melden als kandidaat voor de verkiezing van het nieuwe waterschapsbestuur in 2023. Hoe meer kandidaten, hoe meer kans we hebben om met meer dan 1 lijst de verkiezingen in te gaan. Dat biedt extra kansen op vergroting van onze WN-fractie.